

Karoliina Niemi

9.11.2022

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 13.10.2022, VN/27429/2022

Metsäteollisuus ry:n lausunto metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmän asetuluonnoksista

Pyydettyä lausuntona metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmän asetuluonnoksista Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Yleistä

Metsäteollisuus ry korostaa metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmän merkitystä metsäpoliittisena kokonaisuutena, jonka avulla edistetään metsien aktiivista ja kestävää hoitoa sekä ylläpidetään tarkoituksenmukaista metsätieverkostoa. On äärimmäisen tärkeää, että lain lisäksi alemman asteinen sääntely tukee kokonaisuuden tehokasta toimeenpanoa.

Hallinnon yksinkertaistaminen on yksi määräaikaisen kannustejärjestelmän tärkeistä tavoitteista. Laskennallisten kustannusten perusteella myönnettävät kannustimet ovat yksi tehokas keino edistää tavoitetta. Laskennallinen ja lähtökohtaisesti koko kannustinjärjestelmän voimassaoloajan säilyvä kiinteä tukitaso sopii kuitenkin huonosti tilanteeseen, jossa inflaatio on korkea. Metsäteollisuus ry katsookin, että mikäli inflaatio säilyy korkeana myös tulevana vuosina, kiinteitä laskennallisia tukitasoja on tarpeen päivittää määräaikaisen kannustejärjestelmän voimassaoloaikana.

Taimikon ja nuoren metsän hoito

Metsäteollisuus ry:n näkemyksen mukaan taimikon ja nuoren metsän hoidon ja pienpuun keruun tukiehdot on onnistuttu laatimaan siten, että työlajia voi hyödyntää jatkuvassa kasvatuksessa, tasaikäisrakenteisessa kasvatuksessa sekä niiden variaatioissa. Tämä metsänkäsitteilytapaneutraali lähestymistapa on tärkeä määräaikaisen kannustinjärjestelmän ominaisuus. Valmistelussa on tärkeää tunnistaa, että taimikonhoitoa tarvitaan monesti myös niin sanotussa jatkuvassa kasvatuksessa.

Metsäteollisuus ry katsoo, että kasvatettavalle taimikolle tai nuorelle metsälle asetuluonnoksessa esitetty vähintään 0,7 metrin ja enintään 12 metrin keskipituusvaatimus työn jälkeen vastaa suhteellisen hyvin nykyisen Kemera-lain mukaisia kohteita. Perusteluiden mukaan lehtipuuvaltaisissa kohteissa 12 metrin enimmäiskeskipituusvaatimus kuitenkin tarkoittaisi tiukennusta. Metsäteollisuus ry:n mielestä keskipituusvaatimus tulee asettaa siten, että se vastaa nykyistä

Karoliina Niemi

9.11.2022

läpimittavaatimusta. Tästä syystä Metsäteollisuus ry esittää, että lehtipuuvaltaisille kohteilla enimmäiskeskkipituusvaatimus nostetaan 15 metriin.

Metsäteollisuus ry:n mielestä monimuotoisuudelle tärkeää kuollutta puuta ei tule pienpuuna kerätä. Esimerkiksi metsätuhojen seurauksena saattaa kuitenkin muodostua tilanteita, joissa kannustaminen kuolleen pystypuun keruuseen voisi olla perusteltua. Siten Metsäteollisuus ry esittää, että pienpuun keruuseen liittyvän kuolleen pystypuun keruukielto ei olisi täysin ehdoton.

Metsäteollisuus ry katsoo, että esitetyt tukitasot taimikon ja nuoren metsän hoitoon sekä pienpuun keruuseen ovat tällä hetkellä perusteltuja. Mikäli inflaatio heikentää tuen kannustavuutta, tukitasa tulee korjata vastaamaan alkuperäistä tasoa jo nopealla aikataululla.

Terveyslannoitus

Tilastokeskus julkaisi vuoden 2021 pikaennakon maankäyttösektorin kasvihuonekaasupäästöjen osalta toukokuussa 2022. Metsien ja puutuotteiden hiilinielujen taso ei pikaennakon mukaan enää kompensoi koko sektorin päästöjä, jolloin maankäyttösektori näyttää tietojen valossa kääntyneen päästölähteeksi. Ilmastopaneeli viesti uutisen myötä, että maankäyttösektorin nettohiilivaikutus on vahvistettava kiireellisesti ja nosti metsien lannoituksen tärkeänä ja nopeana keinona edistettävien teemojen joukkoon.

Metsäteollisuus ry:n mielestä terveyslannoitusta tulee aktiivisesti edistää metsien kasvun ja hiilensidonnallisuuden lisäämiseksi. Metsäteollisuus ry katsoo, että tuhkalannoitukselle esitetty 170 euron hehtaarikohtainen tukitaso ei ole riittävä keino tuhkalannoituksen lisäämiseen. Nykyisen inflaation jatkuessa esitetty tukitaso saattaa päin vastoin vähentää tuhkalannoituksen työmääriä yksityismetsissä. Metsäteollisuus ry ehdottaakin tukitason nostoa 270 euroon. Tällöin tuki vastaisi noin 50 prosenttia nykyisen Kemera-lain nojalla rahoitettujen hankkeiden keskikustannuksista. Vastaavalla tavalla myös boorilannoituksen tukitasa tulisi nostaa esitetystä.

Suometsän hoito

Metsäteollisuus ry pitää tarkoituksenmukaisena, että suometsän hoitosuunnitelmassa selvitetään jatkuvan kasvatukselle soveltuvia kohteita sekä terveyslannoituksen ja muiden vedenpinnan sääntelykeinojen mahdollisuuksia. Näin voidaan välttää tarpeetonta kunnostusojitusta. Lisäksi esitetyn mukainen tarkkarajainen sääntelysuunnittelun yhteydessä selvitettävistä luontokohteista on perusteltu.

Metsäteollisuus ry:n mielestä suometsän hoitosuunnittelualueen viiden hehtaarin vähimmäispinta-ala ei ole kaikissa tapauksissa tarkoituksenmukainen. Mikäli koko suoalueen pinta-ala on alle viisi hehtaaria, kyseinen säännös estäisi kannustejärjestelmän hyödyntämisen kyseisellä kohteella. Toinen ongelmallinen tilanne voi muodostua, jos valtaosalla suoalueesta olisi jo toteutettu tarkoituksenmukaiset toimenpiteet, mutta jäljelle jäävä alle viiden hehtaarin kokonaisuus olisi tarkoitus

Karoliina Niemi

9.11.2022

toteuttaa jälkikäteen uutena hankkeena esimerkiksi kilpailevan toimijan toimesta. Metsäteollisuus ry katsoo, että ehdotettua pinta-alarajaa tulisi vielä harkita laskettavaksi.

Metsäteollisuus ry toteaa, että ehdotettu listaus hyväksyttävistä vesiensuojelurakenteista on perusteltu ja kannatettava.

Metsätiehankkeet

Metsätieverkoston toimivuus on tärkeä kilpailukytekijä suomalaiselle metsäalalle. Toimiva metsätieverkosto mahdollistaa puun hankinnan ohella myös muun metsätalouden logistiikan, metsien virkistyskäytön sekä esimerkiksi laajojen metsäpalojen ennaltaehkäisyn ja torjunnan. Viime vuosina metsäteiden perusparannuksia ja tieverkoston kehittämistä on kuitenkin toteutettu huomattavasti tarvetta vähemmän. Tämä on johtanut korjausvelan kasvuun ja kyseinen kilpailukytekijän rapautumiseen. Kehitys on tärkeä saada muuttumaan, ja asetusluonnoksessa esitetyt tukitasot ovat oikeansuuntaisia.

Kannustejärjestelmän tiehankkeita koskevat säännökset on tärkeä yhdenmukaistaa mahdollisimman pitkälle muun infra-alan kanssa, jotta tiehankkeiden toteuttajia löytyisi mahdollisimman laajasti. Lisäksi on ensiarvoisen tärkeää, että säännöksissä esitettävät vaatimukset vastaavat nykykaluston ja metsätien käyttötarkoituksen vaatimuksia. Metsäteollisuus ry kannattaa kantavuuden vähimmäisvaatimusten säätämistä asetuksella, mutta esitetty 40–60 megapascalin vaatimus ei vastaa nykypäivän tarvetta. Tavoitekantavuuden alarajaa tulee nostaa esitetystä, jotta kannustejärjestelmä edistäisi puunkorjuuta ja kilpailukyvyyn turvaamista myös tieverkoston osalta. Metsäteollisuus ry esittääkin, että perusparannettavan metsätien tai uuden metsätien tavoitekantavuuden tulee olla valitusta päällysrakenneluokasta riippuen vähintään 50–80 meganewtonia. Kantavuusvaatimusten osalta säännösten tulisi ohjata siihen, että toteutetun tiehankkeen jälkeen tien kunto vastaa sekä käyttötarkoitusta että suunniteltuja liikennemääriä – vähemmän liikennöidyillä lyhyillä pistoilla voitaisiin edellyttää alhaisempaa kantavuutta kuin väylillä, joiden käyttö on yleisempää.

Kulutus

Kulotuksella tiedetään olevan positiivinen vaikutus luonnon monimuotoisuuteen. Metsäteollisuus ry pitää kulotusta tärkeänä toimenpiteenä ja toteaa, että kulotuksen houkuttelevuuden vuoksi kahden hehtaarin minimipinta-alaa tulisi laskea esitetystä. Pinta-alan laskeminen lisäisi kulotukseen soveltuvia kohteita ja helpottaisi kulotuksen käytännön toteutusta.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja